

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8C/212/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113225947
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8113225947.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prešove sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci navrhovateľa: Š. E., H.. XX.XX.XXXX, R. C. X. Ú. F., zastúpeného Mgr. Paulínou Naništovou, advokátkou, Prešov, Sládkovičova 8, proti osobe, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné (odporkyni): P. Š. E., Q.. H., H.. XX.XX.XXXX, C. F. - Č. Ľ. F. XX, o určenie výživného pre plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 06.09.2013 domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu povinnosťou prispievať na jeho výživu sumou 250,- Eur mesačne počnúc od septembra 2011 do budúcnosti. Svoj návrh odôvodnil tým, že je študentom prvého ročníka Fakulty informatiky na Masarykovej univerzite v Brne, s predpokladaným rokom ukončenia štúdia 2017. Od septembra 2011 žije takmer výlučne z peňazí, ktoré mu posiela ako výživné jeho otec, a to 230,- Eur mesačne. Matka mu od septembra 2011 neprispievala finančne vôbec, od nástupu na vysokoškolské štúdium v septembri 2012 po prvýkrát poslala peniaze až vo februári 2013, a to v sume 50,- Eur. Žiadnym iným spôsobom mu na živobytie neprispieva, neposkytuje mu bývanie, jedlo, ošatenie. Odporkyňa okrem príjmu zo zamestnania vlastní nehnuteľný majetok, a to dvojizbový byt v Prešove, jednoizbový byt v Prešove a trojizbový byt v Prešove, ktorý nadobudla do svojho vlastníctva vo verejnej dražbe.

2. Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu uviedla, že návrh na určenie výživného považuje za dôvodný iba čiastočne a poukázala na nemožnosť určiť výživné pre plnoleté dieťa späťne pred podaním návrhu na súd. Súhlasila s určením výživného v sume 50,- Eur mesačne, ktoré dobrovoľne navrhovateľovi poukazuje na jeho účet. Poukázala na správanie sa navrhovateľa voči nej, pričom o jeho nevhodnom správaní svedčia aj rozhodnutia v priestupkových konaniach.

3. Súd prvej inštancie o tomto návrhu rozhodol rozsudkom č. k. 8C/212/2013-180 zo dňa 9.1.2015 tak, že zaviazal odporkyňu prispievať na výživu navrhovateľa sumou 70,- eur mesačne počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku do budúcnosti k rukám navrhovateľa, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred. Zároveň druhým výrokom svojho rozsudku vyslovil, že dlžné výživné za obdobie od 6.9.2013 do 31.1.2015 v sume 336,25 eur sa povoľuje odporkyni splácať v splátkach po 25,- eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti návrh zamietol a navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

4. Proti tomuto rozsudku v jeho zaväzujúcej časti, ako aj v časti, v ktorej jej súd prvého stupňa povolil splatiť zmeškané výživné v splátkach sa v zákonnej lehote odvolala odporkyňa. Namietala, že súd

prvého stupňa pochybil, ak neaplikoval ustanovenie § 75 ods. 2 Zákona o rodine, na základe ktorého výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi, a to aj s poukazom na ustanovenie § 43 ods. 2 citovaného zákona, podľa ktorého je dieťa povinné svojim rodičom prejavovať primeranú úctu a rešpektovať ich. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že syn sa dlhodobo správal voči nej neúctivo, bez rešpektu, ktorý si ako jeho matka, ktorá mu poskytovala starostlivosť od jeho narodenia, zaslúži a neplní si tak povinnosť, ktorá mu vyplýva z platnej právnej úpravy, konkrétne z ustanovení § 43 ods. 2 Zákona o rodine. Zároveň uviedla, že si ju žalobca nahráva na kameru, píše jej drzé a urážlivé SMS správy, dvakrát ju spoza plotu ostriekal slzným sprejom, ako aj, že ju dvakrát spoza plotu opľul, pričom opakovane svoju babku aj ju spoza plotu oblieval vedrom vody. V ďalšom uviedla, že navrhovateľ polámal a sekerou rozrúbal vchodové dvere záhradnej bránky a napriek upozorneniam, aby tak nerobil, vbhol na dvor odporkyne a sotil ju, takže spadla na zem. Zároveň uviedla ďalšie prípady nevhodného správania sa navrhovateľa voči nej. Podľa odporkyne bol navrhovateľ za toto konanie priestupkovo riešený, pritom celkom bol uznaný vinný z troch priestupkov. Svojho syna má rada a poskytovala mu osobnú starostlivosť od jeho narodenia, najlepšie ako vedela. Veľmi ju mrzí, že sa syn správa k nej tak, ako sa správa, pričom to vníma ako manipuláciu a negatívny vplyv zo strany jeho otca. Jeho ataky na osobu odporkyne majú stupňovať, pričom aj po rozhodnutí súdu sa dopustil ďalších troch útokov na jej osobu, ktoré hlásila na políciu, preto vzhľadom na vyššie uvedené má za to, že sú splnené zákonné podmienky na postup súdu podľa ustanovení § 75 ods. 2 Zákona o rodine. Ďalej namietala to, že mesačné príjmy a výdavky navrhovateľa, ktoré uvádzal v súdnom konaní, vysoko prevyšujú finančné možnosti a životnú úroveň odporkyne, ktoré tiež súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí nesprávne posúdil, pričom v rámci potrieb navrhovateľa zohľadnil aj výdavky, ktoré nie sú nevyhnutné. Vzhľadom na uvedené žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietne, alternatívne, aby ju zaviazal prispievať na výživu žalobcu sumou 30,- eur mesačne.

5. K odvolaniu odporkyne sa vyjadril navrhovateľ, ktorý uviedol, že si zamieňa v zákone uvedenú „primeranú úctu“ s bezpodmienečnou podriadenosťou a poslušnosťou, keď odporkyňa mala celý život nadávať, v detstve ho biť a učiť jeho aj sestru nadávkam, k násilnostiam a k zlomyseľnostiam proti otcovi, ako aj iným ľuďom. Ďalej ho mala odporkyňa vyhodiť z domu a zničiť jeho vzťah k babke, k sestre. Rozhodnutie o vine, na ktoré sa odvoláva odporkyňa, nie je právoplatné, keď proti nemu podal v zákonnej lehote odvolanie. Toto jeho správanie si odporkyňa vymyslela práve kvôli vedenému súdному konaniu o výživné, aby v ňom mohla využiť ustanovenie § 75 ods. 2 o dobrých mravoch. V ďalšom poukázal na zlé správanie odporkyne voči jeho otcovi (bývalému manželovi). Pokiaľ odporkyňa v podanom odvolaní argumentovala tým, že žiadne jej nevhodné správanie nebolo zistené v konaniach o úpravu práv a povinností k maloletým deťom, k tomuto navrhovateľ uviedol, že jeho, ako aj sestru, odporkyňa vopred naučila, čo majú vypovedať, strašila ich detským domovom a otcom a vyhrážala sa im.

6. Proti tomuto rozsudku sa odvolal aj navrhovateľ, ktorý dôvodil, že súd prvého stupňa opomenul zohľadniť v rámci príjmu odporkyne zisk 100,- eur z prenájmu bytu, ako aj to, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, pričom, ak mu otec dá čokoľvek nad rámec výživného zo svojho, lebo si matka svoju povinnosť neplní dostatočne, nemôže to slúžiť ako zámienka, aby súd rozsudkom zmiernil jej povinnosť a tým nepriamo zaťažil druhého rodiča, ktorý je zodpovednejší. Pokiaľ sa súd prvého stupňa v písomnom odôvodnení rozsudku zaoberá z veľkej časti narušenými vzťahmi, podľa odvolateľa už samotný fakt, že existuje inštitút určenia výživného pre plnoleté dieťa, predpokladá narušené vzťahy, lebo ak by tieto neboli narušené, nebolo potrebné sa súdiť s matkou. Matka sa podľa žalobcu neustále pokúša vyprovokovať konflikt, ale on sa snaží na to nereagovať. Jeden podobný, ňou vykonštruovali slovný konflikt, riešili toho času na priestupkovom oddelení okresného úradu. Nie je toto však ani právoplatné skončené, nakoľko navrhovateľ v zákonnej lehote podal odvolanie.

7. K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadrila odporkyňa, ktorá uviedla, že nesúhlasí s návrhom žalobcu, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého a určil výživné na plnoleté dieťa vo výške 140,- eur, keď má za to, že v konaní sú splnené zákonné podmienky na postup podľa ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine. t. j., nepriznanie výživného na plnoleté dieťa pre rozpor s dobrými mravmi. Ak by odvolací súd dospel aj napriek k tomu záveru, že existujú zákonné dôvody na priznanie výživného, mala žalovaná za to, že súdom priznaná výška výživného nie je primeraná a nezohľadňuje potreby plnoletého dieťaťa a schopnosti a možnosti povinného rodiča. Pokiaľ navrhovateľ argumentuje jej príjmom vo výške 150,- eur mesačne z prenájmu bytu, jedná sa o byt po neplatičoch, ktorý nájomník postupne svojpomocne

opravuje, čo je vlastne náhrada nájomného. Mala za to, že súd prvého stupňa správne uviedol, že prídavok na dieťa je nepochybne jej príjmom, nakoľko syn ešte ako neplnoletý, jej bol zverený do opatery.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozhodol uznesením zo dňa 10.6.2015 č. k. 9 Co 104/2015-218 tak, že zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil vec na ďalšie konanie. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil najmä tým, že právo na výživné od povinného (okrem práva maloletých detí na výživné), musí byť v súlade s dobrými mravmi. Výživné na plnoleté dieťa nemožno priznať v prípade, ak na to existujú dôvody na strane oprávneného, spočívajúce v takom jeho správaní voči rodičovi, ktoré spôsobí stratu práva priznať mu výživné. Správanie navrhovateľa voči odporkyni v podstate preukázané svedeckými výpoveďami, ale aj priznaním samotného navrhovateľa, sa zásadne vymyká z rámca spoločensky žiadúceho sa správania dieťaťa k rodičovi. Dôkazom neprijateľnosti takéhoto správania sa navrhovateľa je skutočnosť, že bol uznaný, hoci zatiaľ neprávooplatne, zo spáchania viacerých priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu a poškodzovaniu majetku vo vzťahu voči odporkyni. Dôvody, ktoré v doterajšom priebehu konania uvádzal navrhovateľ na zdôvodnenie svojho správania sa voči odporkyni, nemôžu anulovať dôsledky jeho správania sa k odporkyni, ktoré nie je možné označiť inak, ako spoločensky neprijateľné.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi konania, DVD záznamami predloženými účastníkmi, dôkazmi, ktoré zaobstaral súd, obsahom pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

10. Z rodného listu navrhovateľa vyplýva, že dňa 24.04.2011 dovŕšil plnoletosť.

11. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 08.12.2008, č.k. XXC/XXX/XXXX-XXX, súd zveril maloletého Š.R. E. a maloletú E. E. do osobnej starostlivosti matky a zaviazal otca prispievať na výživu navrhovateľa sumou 232,36 Eur mesačne a na výživu malotelej E. sumou 199,16 Eur mesačne.

12. Z potvrdenia Masarykovej univerzity, Fakulta informatiky zo dňa 7.4.2016 vyplýva, že navrhovateľ je v akademickom roku 2013/2014 študentom 7. semestri dennej formy štúdia v študijnom programe informatika.

13. V rozhodnutí o prerušení štúdia z Masarykovej univerzity Fakulty informatiky z 23.6.2016 sa uvádza, že študent Š. E. má prerušené štúdium z dôvodu, že neuspel pri štátnej záverečnej skúške v jarnom semestri 2016, pretože nespĺňa podmienky študijného skúšobného poriadku pre postup do ďalšieho semestra, bolo jeho štúdium prerušené v súlade s ustanoveniami tohto skúšobného poriadku do opravného termínu v nasledujúcom semestri na jeseň 2016. Ide o rozhodnutie dekana doc. RNDr. S. Z., PhD. Štúdium je prerušené na dobu od 23.6.2016 do 9.1.2017.

14. Z odpovede Masarykovej univerzity, Fakulty informatiky na vyžiadanie súdu zo dňa 24.06.2014 vyplýva, že navrhovateľ v období od 01.01.2014 do 30.06.2014 bol poberateľom ubytovacieho štipendia v celkovej výške 2.940,- Kč.

15. Zo správ o povesti vyhotovených Obvodným oddelením Policajného zboru SR Chminianska Nová Ves zo dňa 26.06.2014 a 03.11.2014 vyplýva, že povesť v mieste bydliska ako aj správanie navrhovateľa na verejnosti je príkladné, v období od roku 2012 až doposiaľ nebol priestupkovo riešený, ani trestne stíhaný. Zo správy vyhotovenej dňa 03.11.2014 vyplýva, že navrhovateľ od 05.08.2013 je prihlásený na trvalý pobyt v obci Lipovce bez popisného čísla, v období od roku 2012 sa dopustil priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) a § 50 ods. 1 priestupkového zákona.

16. Z rozhodnutia Obvodného úradu Prešov, odbor všeobecnej vnútornej správy zo dňa 08.02.2010, č. k. S..XXXXXXXXXXXXVK vyplýva, že navrhovateľ bol uznaný vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) priestupkového zákona, ktorého sa dopustil tým, že nadával svojej matke Š. E., že je sliepka, teda úmyselne narušil občianske spolunažívanie hrubým správaním a bola mu uložená sankcia pokarhanie.

17. Z výpovede navrhovateľa na pojednávaní vyplynulo, že v súčasnosti je študentom 3. ročníka bakalárskeho štúdia na Masarykovej univerzite v Brne. Býva v prenajatej garsónke, za ktorú uhrádza mesačne nájomné v sume 190,- až 200,- Eur. Svoje mesačné výdavky špecifikoval na sumu 490,- Eur

a tieto pozostávajú z výdavkov na ubytovanie v sume 190,- Eur, stravu v sume 120,- Eur, cestovného v sume 50,- Eur, nákladov na oblečenie, obuv v sume 30,- Eur, nákladov na lieky a ošetrovania v sume 15,- Eur, nákladov na odbornú literatúru a pomôcky do školy v sume 15,- Eur, nákladov na telefonovanie v sume 20,- Eur, nákladov na prevádzku počítača v sume 10,- Eur, nákladov na potreby do domácnosti v sume 15,- Eur, nákladov v súvislosti s jeho záľubami ako je krmivo pre zvieratá a iný materiál v sume 15,- Eur a nákladov na šport v sume 10,- Eur. Je zdravý, stravuje sa v jedálni, niekedy si varí a stravuje sa v reštauráciách. Okrem príspevku na ubytovanie nie je poberateľom žiadneho štipendia. Domov cestuje približne 1 krát za 3 týždne. Cestovné doposiaľ predstavovalo sumu 20,- Eur za jednu cestu. Jeho zdrojom príjmu je výživné vyplácané zo strany otca v sume 230,- Eur mesačne, odporkyňa mu prispieva sumou 50,- Eur mesačne a taktiež sú mu vyplácané prídavky na dieťa v sume 23,54 Eur mesačne priamo na jeho účet na základe súhlasu odporkyne. Ku priestupku, z ktorého bol uznaný vinným uviedol, že sa jednalo o bežnú hádku, ktorú matka nevedela riešiť iným spôsobom než tým, že privolala políciu.

18. Uviedol, že vzájomné vzťahy medzi ním a matkou sú vážne narušené, podľa jeho názoru k ich narušeniu došlo už v minulosti, keď s ňou býval v spoločnej domácnosti a bol maloletý. Podľa jeho názoru odporkyňa bola naňho veľmi prísna, prehnane kritická, nepodporovala ho v jeho záujmoch. Potom ako odišiel zo spoločnej domácnosti s ňou, pocítil veľkú úľavu. Uviedol, že ho táto situácia veľmi mrzí a má záujem o komunikáciu so svojou mamou, ktorej navrhol, aby spoločne navštívili psychológa, čo sa však stretlo s nepochopením z jej strany.

19. Splnomocnený zástupca navrhovateľa, ktorý je jeho otcom na skorších pojednávaniach uviedol, že od doby posledného rozhodovania súdu o výživnom na jeho strane nedošlo k žiadnej zmene pomerov. Poukázal na majetkové pomery odporkyne, ktorá okrem príjmu zo zamestnania je vlastníčkou viacerých nehnuteľností, z ktorých má príjem. Vo vzťahu k priestupku, ktorého sa navrhovateľ mal dopustiť proti odporkyni uviedol, že odporkyňa mala v tom čase súdom uloženú povinnosť informovať ho ako otca o dôležitých veciach týkajúcich sa navrhovateľa, pričom z predloženej e-mailovej korešpondencie je zrejmé, že odporkyňa ho v tom čase o priestupku neinformovala, naopak uvádzala, že nič vážne sa nestalo. Uviedol, že podľa jeho vedomostí v spoločnej domácnosti s odporkyňou býva aj jej priateľ, ktorý sa má podieľať na jej mesačných výdavkoch.

20. Z výpovede odporkyne na pojednávaniach vyplynulo, že od 01.03.2014 je zamestnaná na Ministerstve obrany Slovenskej republiky, Vojenský stavebný úrad s miestom výkonu práce v Košiciach, kde jej priemerná mzda dosahuje sumu 590,- Eur mesačne. V období od 01.09.2013 do 28.02.2014 bola zamestnaná ako učiteľka Základnej školy Lemešany, kde jej príjem predstavoval sumu 590,- Eur mesačne. Spolu s plnoletou E. býva v dvojizbovom byte na ulici Z. K. č. XX v S.. Jej mesačné výdavky predstavujú sumu 150,- Eur na inkaso, vzhľadom k tomu, že miesto výkonu jej práce sú Košice, má zvýšené výdavky v súvislosti s dopravou do práce, ktoré vyčíslila na sumu 140,- Eur mesačne, ďalej spláca sumu 100,- Eur za splátku na súdny poplatok v konaní BSM a ďalších 20,- Eur ako splátku za preddavok na znalecké. Na stravu, potreby pre domácnosť má výdavky v sume 80,- Eur mesačne, na ošatenie, osobné potreby 20,- Eur mesačne, na káblovú televíziu 15,- Eur mesačne, na internet 10,- Eur mesačne, na mobilného operátora 20,- Eur mesačne, na ošetrovanie a lieky 25,- Eur mesačne a na sporenie 10,- Eur mesačne. Má zhoršený zdravotný stav, je alergička a v tejto súvislosti pravidelne užíva lieky. Je vlastníčkou dvoch nehnuteľností. V dvojizbovom byte na ulici Z. K. v S. býva spoločne s dcérou a tento byt slúži na uspokojenie jej bytových potrieb. Okrem toho je vlastníčkou jednoizbového bytu na ulici E. č. X v S., ktorý prenajíma. Jedná sa o byt, ktorý je v zlom technickom stave, preto sa s nájomcom dohodla, že od neho nebude požadovať žiadne nájomné, okrem úhrady mesačných platieb vo výške 150,- Eur a nájomca bude podľa svojich možností postupne svojpomocne na vlastné náklady byt rekonštruovať. V období od augusta 2012 do januára 2013 bola vlastníčkou trojizbového bytu na ulici S. v S.. Tento byt zakúpila z dôvodu, že v tom čase nemala vyriešenú bytovú otázku a chcela v tomto byte bývať. Časť peňažných prostriedkov v sume 25.900,- Eur na kúpu bytu poskytol A. O. a časť peňažných prostriedkov vo výške 15.000,- Eur jej požičala jej matka. Jednalo sa o byt po neplatičoch. A. O. financoval aj rekonštrukciu predmetného bytu. Následne sa jej vyriešila bytová situácia, preto sa rozhodla byt predať. Rozdiel medzi sumou, za ktorú bol byt kúpený a za ktorú bol následne predaný, predstavoval sumu 15.000,- Eur, pričom bolo potrebné uhradiť investície v sume 5.000,- Eur za rekonštrukciu a výmenu plastových okien v sume 1.900,- Eur, bolo potrebné uhradiť daň z prevodu nehnuteľností. Peniaze utŕžené z predaja bytu boli vrátené A. O., zvyšnú časť peňazí vrátila matke. Odporkyňa z prevodu predmetného bytu nemala prakticky žiaden zisk. Pozemky v katastrálnom území Nové Ďahanovce kúpila ako investíciu, pre ktorú sa rozhodla jej matka. Jednalo sa

o lesné pozemky. Kúpna zmluva bola napadnutá ostatnými spoluvlastníkmi vzhľadom k tomu, že došlo k porušeniu ich predkupného práva a bola vyhlásená súdom za neplatnú. Doposiaľ zo strany pôvodných vlastníkov nedošlo k vráteniu kúpnej ceny. Kúpna cena za predmetné pozemky bola zaplatená matkou odporkyne, ktorá vyjadřila svoju vôľu ušetriť peniaze investovať do nehnuteľnosti a zároveň chcela aby tieto boli zapísané ako vlastníctvo dcéry. Tieto tvrdenia, ako aj tvrdenia o tom, že 15.000,- Eur na zaplataenie časti kúpnej ceny za byt jej požičala matka, podložila výpismi z účtov, ktorých vlastníčkou je jej matka a taktiež predložením jej čestného prehlásenia. Na margo zlých vzťahov s navrhovateľom uviedla, že opatrenia, ktoré navrhovateľ vnímal ako obmedzovania, vyplývali z jej najlepšieho presvedčenia o dobrej výchove a o tom, čo bolo pre neho ako dieťa najlepšie.

21. Na pojednávaní konanom dňa 6.9.2016 vypovedal svedok L. H. (druh odporkyne), ktorý uviedol, že je skôr narodený, som ročník 1952, teda mám určité zásady. Konanie tohto chlapca, teda navrhovateľa voči vlastnej mame neviem pochopiť. Videl ako navrhovateľ mamu opľul a pustil na ňu slzný plyn. Nepomáha matke ani babke ďalej uviedol, že váži si všetkých ľudí a konštatoval, že ak by syn opľul matku, tak podľa jeho názoru by nedostal ani cent. Je mladý, mocný, mohol by pracovať. Niektorí ho podľa jeho názoru navádzajú na takéto konanie, aby robil zlosť. Ďalej konštatoval, že ide pravdepodobne o jeho otca. Naposledy v sobotu veľkým zrkadlom osľušoval pri preberaní zemiakov matku, babku ako aj jeho. Matka navrhovateľa sa o svojho syna vzorne starala, pričom on im občas vypomohol nejakým odvezením na krúžok, prípadne na nejaký výlet s tým, že teraz navrhovateľ ešte v čase minulom mal záujem naháňať vlastného otca s palicou po dedine, pričom následne došlo k zlomu a situácia je presne opačná s tým, že teraz zaujíma negatívny postoj voči svojej matke. Ďalej ešte vypovedal, že si spomína na incident, keď bol na celom svahu vyšľapaný nápis: „Marcel si neverný, choď k svojej manželke,“ pričom Marcel je krstné meno tohto svedka. Bol tiež svedkom toho, ako navrhovateľ hádže petardy na Vianoce, robí tým hluk, ráno okolo 6.00 hod. púšťa hlasitú hudbu niekedy a taktiež konštatoval, že tieto petardy stoja nejaké finančné prostriedky a teda mohol by ich využiť na niečo rozumnejšie, resp. na svoju potrebu ako na to, aby ešte vymáhal ďalšie finančné prostriedky od svojej matky. Výpoveď svedka doplnila aj odporkyňa v tom zmysle, že petardy navrhovateľ nehádže len na Vianoce, ale hádže ich aj v iných mesiacoch, napr. v októbri a takým štandardom môže byť aj 5 petárd denne. Navrhovateľ bol už aj upozorňovaný lesnou strážou z dôvodu rušenia lesnej zveri. K púšťaniu rádia hlasitým spôsobom uvádza, že navrhovateľ to robí len z toho dôvodu, aby ju zobudil, nerobí to preto, aby počúval rádio sám pre seba.

22. Právny zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že základnou pochybnosťou resp. rozporom je aj v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu preukázať, či ide v danom konaní o rozpor s dobrými mravmi. Svedkov, ktorí boli vypočutí na súde, sú väčšinou rodinní príslušníci osoby povinnej, a preto sú pochybnosti o nezaujatosti týchto svedkov. Narušenie vzťahov podľa jej názoru, ako to konštatoval aj odvolací súd, nie je jednostranné a teda správanie sa syna môže byť podľa jej názoru len reakciou na správanie sa matky.

23. Navrhovateľ na tomto ostatnom pojednávaní vypovedal v tom zmysle, že odporkyňa - jeho matka podľa jeho názoru si vymýšľa polopravdy, čo sa týka spreju, zvonenia pri dverách, pretože v tom čase večer spí a nezvoní pri dverách a taktiež z opľutia podľa neho nie sú žiadne následky, pričom toto popiera. Podľa jeho vyjadrení matke nikdy nenadával a všetky veci mal robiť len údajne. Vo vzťahu matky k jeho osobe, matka sa mala k nemu správať už od jeho útleho detstva násilnícky, cez psychologičku sa mu vyhrážala, že neskončí školu. Mala ho vyhodiť z domu v r. 2012 do holobytu, pričom mal existenčné problémy pred maturitou. Taktiež konštatoval, že v r. 2011 pri opise jeho osoby vulgárnym spôsobom opísala jeho sestra svojho brata a taktiež doložila do spisu krátkou cestou, okrem tohto opisu svojej sestry, časť ofotenú z denníka sestry, kde boli taktiež uvedené rôzne vulgárnosti vo vzťahu k jeho osobe, zmýšľaniu a taktiež bol tam náznak zamýšľanej samovraždy jeho sestry. Poukázal a taktiež doložil do spisu krátkou cestou email z 9.2.2013 od matky, v ktorom matka vyjadřovala nespokojnosť nad tým, že navrhovateľ odišiel k otcovi. Matka mala svojho syna ohovárať aj pred jeho spolužiakom. Taktiež uviedol, že vôbec nie je pravda, že by bol agresívny, paranoidný a nepoužíva nikdy vulgárne slová, o čom by mohli dosvedčiť aj jeho spolužiaci. Podľa udania navrhovateľa sa mu matka viackrát vyhrážala, s nožom ju nikdy nenapadol a iba sa bránil. Matka mu mala ukradnúť jeho osobné veci ako napr. lyžiarsku súpravu, bicykel a taktiež jeho výživné poukázané otcom.

24. Odporkyňa na záverečnú reč navrhovateľa uviedla, že priestupkové konania, ktorých sa mal dopustiť jej syn voči jej osobe sú právoplatne skončené, boli mu uložené pokuty. Pri domácom násilí sú svedkovia

vždy v nejakom vzťahu k osobám účastným pri tomto násilí, preto o nejakom úplne nezávislom svedkovi ani nie je možné v podstate hovoriť. Vo vzťahu k prerušeniu štúdia navrhovateľa, uvádza matka, prečo tento nepracuje, pokiaľ má štúdium na takmer polroka prerušené, uviedla, že pozná študenta, ktorý je mladší o 2 roky, študuje v Brne to isté a zarába si. Čo sa týka vyhodenia z bytu, ktorým argumentoval navrhovateľ, matka uviedla, že z bytu sa navrhovateľ odsťahoval do vedľajšieho bytu, pretože sa s ním nedalo vydržať a potom mu v Brne zariadila garsónku potrebnými vecami, pričom autom sa na dvakrát otočila do Brna.

25. Na základe vyššie uvedeného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

Podľa § 43 ods. 2 prvá veta ZR dieťa je povinné svojim rodičom prejavovať primeranú úctu a rešpektovať ich.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 75 ZR, pri určovaní výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, a to aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, alebo ak povinný na seba berie neprimerané majetkové riziká. Výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi (okrem výživného na maloleté dieťa).

Podľa § 77 ods. 1 ZR právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

26. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je právom dieťaťa, ktoré vzniká narodením a trvá až do obdobia, kým nie je dieťa schopné samo sa živiť. Vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu majú obidvaja rodičia. Výška vyživovacej povinnosti na strane povinného sa odvodzuje od faktorov, ako sú jeho zárobkové schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet vyživovacích povinností a pod.. Na strane dieťaťa súd prihliada na jeho oprávnené potreby, vek, zdravotný stav, záujmy a pod.. Zároveň súd zohľadňuje možnosti druhého povinného rodiča a jeho majetkové pomery. Deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Životná úroveň musí byť približne rovnaká. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že príjem odporkyne predstavuje 617,31 Eur mesačne. Odporkyňa okrem navrhovateľa má vyživovaciu povinnosť voči plnoletej E., s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami, ktoré má. Nástupom navrhovateľa na vysokoškolské štúdium sa nepochybne zvýšili jeho náklady, ktoré súvisia s cestovaním, ošatením, štúdiom a s kultúrnym, spoločenským vyžitím. Náklady na jeho výživu boli preukázané, zodpovedajú veku, korešpondujú so súčasným charakterom doby a hlavne s nárokmi, ktoré prináša štúdium na vysokej škole. Výdavky navrhovateľa okrem výživného zo strany odporkyne sú čiastočne kryté aj súdom určeným výživným zo strany jeho otca. Zvýšené náklady navrhovateľovi v súvislosti s jeho štúdiom čiastočne kompenzuje aj sociálne štipendium, ktoré poberá. Odporkyňa v prospech navrhovateľa poukazuje aj prídavok na dieťa, t.j. sociálnu dávku, ktorá je nepochybne jej osobným nárokom v sume 23,51 Eur mesačne.

27. Dobré mravy, ako to konštatoval odvolací súd, s čím sa súd prvej inštancie úplne stotožňuje, sú nepísané pravidlá slušnosti, ľudskosti, tolerancie, poctivosti a dôvery, ktoré nie sú presne definované, ale sú všeobecne akceptovateľné v spoločnosti ako mravné princípy. Súd ich preto musí posudzovať konkrétne v každom individuálnom prípade ako konanie účastníkov v určitom čase a v mieste.

28. Je potrebné konštatovať, že právoplatným rozhodnutím Okresného úradu Prešov z 27.1.2015 (č. I. 246 a nasl. spisu) bol navrhovateľ právoplatne (3.3.2015) uznaný vinným zo spáchania priestupku

proti občianskemu spolunažívaniu voči svojej matke v tom zmysle, že sa hrubo správal k svojej matke, adresoval jej neprístojné vety a urážky, oplul ju a smerom na ňu nastriekal slzotvorný plyn, pričom mu bola uložená pokuta vo výške 50 eur.

29. Súd prvej inštancie však nárok navrhovateľa na určenie výživného podrobil aj v zmysle pokynu odvolacieho súdu uvedeného v uznesení zo dňa 10.6.2015 č. k. 9 Co 104/2015-218 najmä skúmaním z hľadiska dobrých mravov a dospel k záveru, že vzťahy medzi účastníkmi konania sú hlboko a vážne narušené. Správanie navrhovateľa voči odporkyni je vysoko neštandardné, absentujúce prirodzený rešpekt a úctu, ktorá má existovať na strane detí voči rodičom. Správanie sa navrhovateľa voči odporkyni - vlastnej matke je v príkrom rozpore s dobrými mravmi a dosahuje intenzitu v žiadnom prípade neprípustnú pri správaní sa dieťaťa (plnoletého) k svojmu rodičovi. Argumenty - vysvetlenia navrhovateľa k oslovovaniu „Števa“ (je to bežné v západných krajinách), k oplutiu matky (neboli následky a popretie tohto konania napriek svedeckým výpovediam), k hádzaniu petárd kvôli znepríjemňovaniu života matke (upozornenie lesnou strážou), poškodenie bránky a vulgárne vyjadrovanie sa na dresu matky sú len ťažko vysvetliteľné a súd hodnotí toto správanie dieťaťa - plnoletého syna voči matke vysoko negatívne. Napriek tvrdeniu navrhovateľa o prísnej výchove zo strany matky, jeho aj priestupkovo zdokumentované správanie predstavuje taký exces zo správania sa dieťaťa k svojmu rodičovi, že priznanie výživného čo i len v minimálnej výške by bolo v rozpore s dobrými mravmi a úplne by negovalo § 43 ods. 2 prvá veta ZR teda, že dieťa je povinné svojim rodičom prejavovať primeranú úctu a rešpektovať ich. Tvrdenie navrhovateľa, že k vyššie popísanému správaniu k odporkyni - matke nedochádzalo je vyvrátené ako svedeckými výpoveďami, tak najmä právoplatným rozhodnutím Okresného úradu Prešov o spáchaní priestupku proti občianskemu spolunažívaniu voči svojej matke. Navyše od 23.6.2016 do 9.1.2017 má navrhovateľ prerušené štúdium, teda jeho náklady spojené so štúdiom minimálne v tomto období absentujú.

30. Podľa názoru súdu nebolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie opätovným výsluchom svedkyne E. E., sestry navrhovateľa a dcéry odporkyne, ktorá vypovedala na pojednávaní 20.4.2016, rovnako ako svedkyne Z. H. (bývalá manželka svedka L. H.), nakoľko bolo v predmetnej veci vykonané rozsiahle dokazovanie a bezhraničné dokazovanie by bolo v rozpore s princípom procesnej ekonomie a zásadou hospodárnosti konania.

31. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.